

تحلیل نظام کاربری‌ها و تأثیر آن بر احساس امنیت مجتمع‌های مسکونی

مهدی هژبری ممان^۱، فرهام مقدم راد^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.

Mehdi.ho78@gmail.com

۲- پژوهشگر دکتری مهندسی معماری، عضو هیئت علمی گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، تهران،

ایران، Farham.moghaddamrad@iausr.ac.ir

چکیده

مجتمع‌های مسکونی یا ساختمان‌های بلند به عنوان بنایی مهم باید دارای کیفیتی درخور و شایسته در حد نشانه‌های شهری باشند. روانشناسی در طراحی به دنبال آسایش روانی انسان‌ها از طریق ارتباط آن‌ها با طبیعت و رابطه‌ی نزدیک‌تر آن‌ها با یکدیگر است. یکی از راهکارهای مورد توجه در مجتمع‌های مسکونی ارائه فضاهای خدماتی و اختلاط کاربری‌ها می‌باشد. با توجه به اینکه یکی از دغدغه‌های کارشناسان و برنامه ریزان در خصوص افسردگی و عدم تحرک ساکنین در مجتمع‌های مسکونی می‌باشد که خود بیانگر ضرورت موضوع می‌باشد. در پاسخ به تأثیر کاربری‌ها بر احساس امنیت به نظر می‌رسد که یکی از راهکارهای تأثیرگذار بر احساس امنیت در مجتمع‌های مسکونی اختلاط کاربری‌ها است. هدف از انجام این پژوهش ارائه مبناهایی در خصوص ایجاد احساس امنیت و داشتن محیطی امن و دارای آرامش و آسایش از طریق کاربری‌ها می‌باشد. روش تحقیق به کاررفته در این مقاله کیفی و پیمایشی است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که یکی از معضلات شهری و ارتکاب به جرم در محل‌های خلوت و ساکت در محدوده مجتمع‌های مسکونی می‌باشد که می‌توان با ترکیب کاربری‌هایی از قبیل فضای سبز، تجاری و اداری و ایجاد تردد ساکنین در ساعات مختلف و تصور در معرض دید بودن بزهکاران به ایجاد احساس امنیت ساکنین مجتمع‌های مسکونی تحقق بخشید. عدم حضور مستمر افراد در برخی فضاها (خلوتی به مدت طولانی) از عوامل ناامنی می‌باشد و برای اصلاح و تغییر این شرایط، می‌توان با تغییرات در شرایط فیزیکی و کاربری فضا، از خلوتی فضا کاست و یا اینکه در زمان مکان‌یابی فعالیت‌ها و استقرار فضاهایی دقت نمود تا بتواند در اکثر ساعات تعداد قابل توجهی از شهروندان را به خود جذب نموده و یا با انتخاب یک فعالیت شاخص در یک فضا می‌توان به ارتباط مردم با فضا کمک کرد و فقر فعالیتی فضا را کاهش داد.

واژه‌های کلیدی: امنیت، کاربری‌ها، احساس امنیت، طراحی محیطی، مجتمع‌های مسکونی

*این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد مهندسی معماری آقای مهدی هژبری ممان تحت عنوان مبانی نظری ساختمان‌های بلندمرتبه مسکونی با رویکرد پایش اجتماعی که در دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری به راهنمایی جناب آقای دکتر فرهام مقدم راد انجام شده است.